

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

B. Çubuk

Burcuğül Çubuk

İzmir Milletvekili

Özgürlükçü Hukukçular Derneği (ÖHD), 2026 yılının ilk altı ayını kapsayan ve cezaevlerinde mahpuslarla yapılan görüşmeler sonucunda hazırlanan hak ihlalleri raporunu yayımlamıştır. Bizler de gerek görüşlere gittiğimizde gerek mahpuslar tarafından tarafımıza iletilen mektuplarda gerekse kamuoyuna yansıyan haberlerde yer alan hak ihlallerini takip etmekte ve dinlemekteyiz.

Buca Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olmayan mahpusların dahi tekli odalarda kaldıklarını, cezaevinin koşullarının çok kötü olduğunu, kendilerine tecrit uygulandığını ve birbirleriyle iletişimlerinin bulunmadığını aktarmışlardır. Birbirleriyle karşılaşmamaları için hastaneye gidiş ve gelişlerinde dahi ayrı ayrı götürüldüklerini belirtmişlerdir.

Cezaevi içerisinde, hangi örgütten alındığının ve "terör" kelimesinin geçtiği kimlikleri taşımalarının dayatıldığını aktarmışlardır. Pencerelerinin ızgara şeklindeki tel örgülerle kapatıldığını, bu nedenle hava alamadıklarını söylemişlerdir. Tutuklu mahpusların 3 kişilik, havalandırması olmayan ve kameralı odalarda kaldığını; cezaevinin yeni olmasına rağmen temiz olmadığını; havalandırma saatlerinin yetersiz olduğunu; tıraş vb. ihtiyaçlar için üçlü priz verilmediğini aktarmışlardır. Eskiden ortak alana çıkarken odadaki yiyecek ve içecekleri götürebildiklerini, ancak artık bunları kantinden almak zorunda bırakıldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca 200 litre soğuk ve 150 litre sıcak su kotalarının olduğunu, telefonların bozuk olduğunu, ses sistemlerinin kötü durumda bulunduğunu ve tamir edilmediğini aktarmışlardır.

Mahpuslar, mektuplarının "sakıncalı" olduğu gerekçesiyle gönderilmediğini, kargo ücretlerinin yüksek olması nedeniyle aynı yere gönderdikleri dilekçe ve mektupların birlikte gönderilmesine izin verilmediğini ve idareye sundukları tüm taleplerin reddedildiğini belirtmişlerdir. Kursların artırılması yönündeki taleplerinin karşılanmadığını, cezaevinde çıplak arama uygulamasının bulunduğunu, bazı mahpusların bu nedenle hastaneye gitmeyerek geri döndüklerini aktarmışlardır. Ayrıca keyfi gerekçelerle sürekli disiplin cezası verildiğini, hastane sevkleri sırasında kelepçe uygulamasının devam ettiğini, muayene sırasında kelepçenin çıkarılıp çıkarılmayacağını doktorun inisiyatifine bırakıldığını ve çoğu zaman kelepçelerin çıkarılmadığını belirtmişlerdir.

M.S.F. isimli mahpusun ağır hasta olduğu, hastalığı nedeniyle infazın ertelenmesi talebinin reddedildiği, kelepçeli muayene ve çift kelepçe uygulaması nedeniyle tedaviye yeteri kadar erişemediği ve hastane sevkı sırasında Jandarma tarafından işkence ve kötü muameleye maruz kaldığı aktarılmıştır. M.S.F., bu duruma ilişkin suç duyurusunda bulunduğunu ve soruşturma açıldığını belirtmiştir.

Mahpuslar, siyasi mahpusların orta katta tutulduğunu, alt ve üst katlarda adli mahpuslar ile IŞİD örgütü nedeniyle cezaevinde tutulan kişilerin bulunduğunu aktarmışlardır. Bu kişiler tarafından siyasi mahpuslara hakaret ve küfür edildiğini, gardiyanların mahpuslara kötü davrandığını, uzun süreli hükümlü, yaşlı ve hasta mahpusların tek kişilik odalarda tutulduğunu ve ortak alan faaliyetlerinden yoksun bırakıldığını belirtmişlerdir. Ayrıca yabancı mahpusların ana dilde savunma ve tercüman hakkından yararlanılmadığını ve kendi ülkelerine ait yayınlara erişim haklarının verilmeyişini aktarmışlardır.

Bu bağlamda;

- 1) M.S.F isimli mahpusa işkence ve kötü muamele eden jandarma hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Süreci Bakanlığınız takip etmekte midir?
- 2) Bakanlığınız cezaevi idaresi hakkında soruşturma başlatacak mıdır?
- 3) Siyasi mahpusların orta katta, adli mahpuslar ile IŞİD örgütü nedeniyle ceza infaz kurumunda tutulan kişilerin ise alt ve üst katlarda tutulmasının gerekçesi nedir?
- 4) Siyasi mahpusların, aynı ceza infaz kurumunda bulunan diğer mahpuslar tarafından hakaret ve küfürlere maruz kaldığı yönündeki iddialar Bakanlığınız tarafından bilinmekte midir? Bu iddialara ilişkin herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
- 5) Cezaevinin temiz olmadığı iddialarına yönelik Bakanlığınız denetim başlatacak mıdır?
- 6) Mahpuslara kimlik kartı dayatması hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
- 7) Mahpusların kargo ücreti çok olduğu için aynı yere yollayacakları kargolarla ilgili ayrı ayrı ücret talep edilmesinin gerekçesi nedir? Bu uygulama cezaevi yönetiminin uygulaması mıdır? Bakanlığınızın görüşü nedir?
- 8) Mahpusların aktarımlarına kendilerine tecrit uygulandığı bulunmaktadır. Bu konu hakkında cezaevi idaresi hakkında soruşturma başlatılacak mıdır?
- 9) Mahpusların hava almalarını engelleyen tel örgülerin gerekçesi nedir?